

Ontwerp Wijziging Omgevingsverordening Zuid-Holland

Kaartwijzigingen Omgevingsverordening verbeteringen

In Benthuizen is het gebied ingeklemd tussen de dorpsbebouwing, bedrijventerrein, Heerewegh en de Bentwoudlaan ten onrechte aangeduid als groene buffer. Deze locatie lag binnen de voormalige bebouwingscontour van de Provinciale Structuurvisie en was geen groene buffer. De locatie is sinds 2014 als woningbouwlocatie op de 3ha-kaart opgenomen en de gemeente Alphen is nu voornemens hiervoor een bestemmingsplan op te stellen. De foutieve aanduiding groene buffer is hier strijdig mee en wordt geschrapt van kaart 14 Ruimtelijke kwaliteit en beschermingscategoríeën.

In artikel 6.14 (20Ke-contour van Schiphol) van de Omgevingsverordening wordt verwezen naar de voormalige bebouwingscontour van de streekplannen uit 2003 welke op kaart 13 Veiligheid van de Omgevingsverordening is aangegeven. In het voormalige streekplangebied Zuid-Holland Oost is op kaart 13 Veiligheid bij de kernen Korteraar en Noordeinde in de gemeente Nieuwkoop foutief de voormalige bebouwingscontour uit 2006 opgenomen. Dat wordt hersteld naar de correcte voormalige bebouwingscontour uit 2003.

Toevoegen locaties windenergie

Op kaart 16 Windenergie wordt een viertal bestaande locaties voor windenergie toegevoegd:

- Papeveer in Zoeterwoude
- Windvogel in Gouda
- WP Giessenwind in Giessenlanden
- WP Rijnwoude in Alphen aan den Rijn

Wijziging begrenzing van een aantal contouren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en een aantal recreatiegebieden

Op kaart 7 (Natuurnetwerk Nederland) wordt de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland aangepast.

- kleine grenscorrecties van een aantal recreatiegebieden
- vergroting van een aantal recreatiegebieden

Toelichting op de wijzigingen Natuurnetwerk Nederland

Toelichting op de wijzigingen

In de Kleine Westeinderpolder wordt 7 hectare NNN ontgrensd. Deze ontgrenzing hangt samen met onderstaande uitbreiding van het NNN bij De Wilck. Het gebied in de Kleine Westeinderpolder is een geïsoleerd stuk weidevogelgrasland, waarbij geen ambities gelden tot uitbreiding. Hierdoor zijn op langere termijn de kansen voor weidevogels te beperkt. Het gebied heeft geen eigen waterpeil en is gevoelig voor predatie.

Bij natuurgebied De Wilck wordt het NNN uitgebreid met ruim 9 hectare weidevogelgrasland. De Wilck is een van de beste weidevogelgebieden in de provincie, en de uitbreiding van dit gebied zal de weidevogelstand zeker ten goede komen. Dat is nodig, aangezien weidevogelsoorten als de grutto sterk onder druk staan. Deze toevoeging komt voort uit een afspraak tussen de gemeente Alphen aan den Rijn en Staatsbosbeheer. Staatsbosbeheer is beheerder van De Wilck en zal ook beheerder worden van de betreffende grond, die direct grenst aan het bestaande gebied. De betreffende gronden worden geen onderdeel van het Natura 2000-gebied De Wilck. De provincie betaalt niet de afwaardering van de betreffende gronden. Als de gronden zijn opgenomen in het NNN, verstrekt de provincie een vergoeding voor het beheer via de SNL.

Tevens wordt 2 hectare weidevogelgrasland toegevoegd aan het NNN in Polder Waterloo. Het perceel ligt ingesloten tussen water en een weidevogelreservaat van Staatsbosbeheer dat onderdeel is van het NNN. Het vergroten van bestaande weidevogelreservaten is een effectieve manier om de achteruitgang van de weidevogels aan te pakken.

Daarnaast wordt een aantal wijzigingen in de begrenzing doorgevoerd die voortkomen uit de ingediende zienswijzen op de ter visie liggende van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. Dat geldt onder andere voor aanpassingen aan de begrenzing in Gouwe Wiericke. Hierbij zijn per abuis een aantal kleine foutjes geslopen in de begrenzing. Die worden hierbij hersteld.

De overige wijzigingen betreffen kleine aanpassingen waarbij de kaart beter in overeenstemming wordt gebracht met de werkelijkheid. Deze noodzaak komt grotendeels voort uit het volgende. Het NNN was in de voormalige streekplannen slechts globaal begrensd. In 2010 is deze voor het eerst exact begrensd. Werkende weg, bijvoorbeeld bij concrete planuitwerkingen, komen er kleine onnauwkeurigheden aan het licht. De Omgevingsverordening tackelt dat wel grotendeels door de zin "In principe behoren bestaande bebouwing, erven, tuinen en wegen met een gesloten verharding (inclusief bermen) niet tot het NNN." Maar het is wenselijk dat ook de kaart zoveel mogelijk overeenstemt met de werkelijkheid. Ook bij de eerdere herzieningen van de voormalige Verordening ruimte zijn dergelijke onjuistheden gecorrigeerd. Maar sinds de laatste herziening zijn er opnieuw kleine onnauwkeurigheden aan het licht gekomen. Het voorstel is om deze bij de komende herziening te corrigeren.

Toevoegen Artikel 6.2.11 risico's van klimaatverandering

In een bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de gevolgen van de risico's van klimaatverandering tenminste voor zover het betreft de risico's ten aanzien van:

- a. wateroverlast door overvloedige neerslag;
- b. overstroming;
- c. hitte;
- d. droogte

Als mede de effecten van de bovengenoemde risico's ten behoeve van het risico op bodemdaling. Voor zover risico's zich voordoen wordt rekening gehouden met het zo veel mogelijk voorkomen en beperken, via maatregelen of voorzieningen, dan wel het gericht aanvaarden van deze risico's.

Toelichting risico's van Klimaatverandering

De provincie Zuid-Holland streeft naar een klimaatbestendig en waterrobuuste provincie in 2050. De provincie wil dan voorbereid zijn op de gevolgen van klimaatverandering in de vorm van wateroverlast door overvloedige neerslag, hittestress, verdroging en verzilting en het beperken van de gevolgen van overstromingen. Daarnaast voert de provincie actief beleid om de maatschappelijke kosten van bodemdaling zoveel mogelijk te beperken.

Dit heeft direct gevolgen voor locatiekeuze, ontwerp en inrichting van openbare ruimte en gebouwde omgeving. In de Omgevingsvisie is vastgelegd dat de provincie ernaar streeft om bij (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen betrokken partijen de uitkomsten uit de klimaatstresstesten expliciet mee te laten wegen bij de locatiekeuze en inrichting van het gebied. Dit geldt voor alle risico's die gepaard gaan met klimaatverandering (in ieder geval wateroverlast door overvloedige neerslag, overstroming, hitte, en droogte). Deze risico's hebben naast lokale ook regionale aspecten.

In het convenant klimaatadaptief bouwen¹ hebben een brede groep publieke en private partijen in Zuid-Holland sinds 4 oktober 2018 afgesproken dat wij ons committeren aan de ambitie dat klimaatadaptief bouwen in Zuid-Holland 'het nieuwe normaal' is; we de doelen² en de producten³ van het convenant hanteren als uitgangspunt in ons handelen in nieuwe gebiedsontwikkelingen; we ervoor zorgen dat klimaatadaptief bouwen waar nodig en wanneer mogelijk als uitgangspunt wordt opgenomen in alle relevante onderdelen van ons beleids- en handelingsinstrumentarium ten behoeve van

¹ https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/21797/verklaring_en_besluiten_bo_13_september.pdf

² <https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/21795/convenantklimaatadaptiefbouwen.pdf>

³ https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/21797/omschrijving_van_de_producten.pdf

gebiedsontwikkeling en bouwopgaven; ons in gezamenlijkheid, maar ook ieder voor zich, opstellen als ambassadeur van de doelen en resultaten van het convenant en zullen hier zo veel als mogelijk mee werken.

In de Omgevingsvisie zijn de afspraken van het convenant vertaald in de beleidsbeslissingen klimaatadaptatie en toekomstbestendig bouwen.

Met dit artikel verzoekt de provincie in lijn met de Omgevingsvisie aan gemeenten om bij nieuwe activiteiten in de fysieke leefomgeving in bestemmingsplannen de risico's ten aanzien van klimaatverandering in beeld te brengen op basis van de best beschikbare wetenschappelijke kennis. Met deze formulering wordt aangesloten op de bewoording zoals opgenomen in artikel 7 van het akkoord van Parijs. In de deltabeslissing ruimtelijke adaptatie is vastgelegd dat de overheden regelmatig de klimaatadaptatiecyclus zullen doorlopen en de beschikbare wetenschappelijke kennis zullen toepassen in de uitvoering van een klimaatstresstest. Door minimaal zesjaarlijks te toetsen of de stresstest nog actueel is wordt de actualiteit van wetenschappelijke kennis gegarandeerd.

De te beschrijven risico's kunnen risico's zijn voor het plan zelf, maar ook voor de omgeving.

Klimaatverandering kan ten gevolge van de vier genoemde risico's ook effecten hebben op o.a. bodemdaling, biodiversiteit en waterkwaliteit. Indien relevant moeten deze effecten ook worden beschreven. Ook zal de gemeente moeten aangeven of en welke adaptieve maatregelen en voorzieningen getroffen worden, en welke afweging gemaakt is voor de implementatie van deze maatregelen en voorzieningen. Bijvoorbeeld dat op basis van kostenbeheersing een afweging wordt gemaakt om maatregelen of voorzieningen niet te treffen.

Daarbij worden, voor een duiding van die gevolgen, de opvattingen van het bestuursorgaan dat is belast met het beheer van die watersystemen betrokken. Dit in aansluiting en vooruitlopend op artikel 5.37 (weging van het waterbelang) het Besluit kwaliteit leefomgeving. Ook kan de gemeente andere partijen om advies vragen (mogelijk GGD of veiligheidsregio).

Toevoegen Paragraaf 6.2.12 Beschermingszone drinkwatervoorziening

1. Een bestemmingsplan voor gronden waarin een leiding, behorend tot de vitale infrastructuur openbare drinkwatervoorziening aanwezig is, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 18, wijst een zone van minimaal vijf meter aan weerszijden van de leiding aan als beschermingszone drinkwatervoorziening.
2. Het in het eerste lid bedoelde bestemmingsplan laat nieuwe ontwikkelingen binnen de beschermingszone drinkwatervoorziening slechts toe voor zover bij de verwezenlijking daarvan geen belemmeringen kunnen ontstaan voor het functioneren, het onderhoud en de veiligheid van de drinkwatervoorziening.
3. Voor de beoordeling of sprake is van belemmeringen als bedoeld in het tweede lid, wordt tijdig advies gevraagd aan het drinkwaterbedrijf dat beheerder is van de leiding.

Toelichting Beschermingszone drinkwatervoorziening

Om te voorkomen dat er zonder betrokkenheid van de drinkwaterbedrijven aanpassingen gedaan moeten worden aan de hoofddrinkwaterleidingen worden via regels in het bestemmingsplan proceseisen gesteld. Dit naar aanleiding van verschillende gevallen waarin te laat rekening is gehouden met de aanwezigheid van dit type leidingen waardoor veel extra kosten zijn ontstaan.

Wijzigen artikel 6.10 (stedelijke ontwikkelingen) in verband met 3 ha kaart

In artikel 6.10 (Stedelijke Ontwikkelingen) komt onderdeel b van het eerste lid als volgt te luiden:

Indien in de behoefte aan de stedelijke ontwikkeling niet binnen bestaand stads- en dorpsgebied kan worden voorzien en voor zover daarvoor een locatie groter dan 3 hectare nodig is, wordt gebruik gemaakt van grote buitenstedelijke bouwlocaties waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 19 in bijlage II en wordt rekening gehouden met de voor deze locaties opgenomen gegevens en criteria in bijlage X.

Wijzigen toelichting artikel 6.10 (stedelijke ontwikkelingen) in verband met 3 ha kaart

Grote buitenstedelijke bouwlocaties ('3 hectare kaart')

Als een stedelijke ontwikkeling een omvang heeft van meer dan 3 hectare en buiten bestaand stads- en dorpsgebied wordt gerealiseerd, kan dit alleen als deze locatie is opgenomen op de kaart in deze verordening waarop de grote buitenstedelijke bouwlocaties zijn aangegeven, ook wel genoemd de 3 hectare kaart. Bij de kaart horen tabellen met nadere gegevens, over naamgeving, gemeente, omvang en - als het gaat om bedrijventerreinen- of sprake is van harde of zachte plancapaciteit. Deze tabellen zijn opgenomen in een bijlage van de verordening. Tijdig overleg met de provincie over grotere ontwikkelingslocaties is daarom gewenst.

Toelichting op wijzigen artikel 6.10 Stedelijke ontwikkeling

De 3 ha kaart is nu in het Programma ruimte opgenomen en wordt verplaatst naar de Omgevingsverordening. De bevoegdheid tot het vaststellen van de 3 ha kaart blijft daardoor bij PS liggen. Op de 3 ha kaart zijn stedelijke ontwikkelingen groter dan 3 ha aangegeven. Het gaat om een indicatieve aanduiding van de ligging en de omvang. De bij de 3 ha kaart behorende tabellen met nadere gegevens over de locaties verschuiven ook van het Programma ruimte naar de Omgevingsverordening.

Om de woningbouw te kunnen versnellen en te voorkomen dat goede plannen mogelijk worden geblokkeerd door locaties, waar weinig activiteit plaatsvindt is het voorstel om meer vinger aan de pols te houden bij locaties op de 3 ha. kaart.

Bijlage 1 Wijzigingsbesluit Omgevingsverordening

Besluit van Provinciale Staten van Zuid-Holland van 16 juni 2021 met kenmerk PZH-2021-771175798 DOS-2016-0004358 tot wijziging van de Omgevingsverordening in verband met het verbeterde Omgevingsbeleid

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van [datum] over de wijziging van de Omgevingsverordening in het kader van het verbeterde Omgevingsbeleid;

Gelet op artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening;

Besluiten:

Artikel I

De Omgevingsverordening wordt als volgt gewijzigd:

A

In afdeling 6.2 worden twee paragrafen met opschrift ingevoegd, luidende:

§ 6.2.11 Klimaatverandering

§ 6.2.12 Drinkwatervoorziening

B

In paragraaf 6.2.11 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6.50 Risico's van klimaatverandering

In een bestemmingsplan wordt rekening gehouden met de gevolgen van de risico's van klimaatverandering tenminste voor zover het betreft de risico's ten aanzien van:

- a. wateroverlast door overvloedige neerslag;
- b. overstroming;
- c. hitte;
- d. droogte

C

In paragraaf 6.2.12 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6.51 Beschermingszone drinkwatervoorziening

1. Een bestemmingsplan voor gronden waarin een leiding, behorend tot de vitale infrastructuur openbare drinkwatervoorziening aanwezig is, waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 18, wijst een zone van minimaal vijf meter aan weerszijden van de leiding aan als beschermingszone drinkwatervoorziening.

2. Het in het eerste lid bedoelde bestemmingsplan laat nieuwe ontwikkelingen binnen de beschermingszone drinkwatervoorziening slechts toe voor zover bij de verwezenlijking daarvan geen belemmeringen kunnen ontstaan voor het functioneren, het onderhoud en de veiligheid van de drinkwatervoorziening.
3. Voor de beoordeling of sprake is van belemmeringen als bedoeld in het tweede lid, wordt tijdig advies gevraagd aan het drinkwaterbedrijf dat beheerder is van de leiding.

D

In paragraaf 6.2.3 wordt artikel 6.10 als volgt gewijzigd:

1

onderdeel b van het eerste lid komt te luiden:

Indien in de behoefte aan de stedelijke ontwikkeling niet binnen bestaand stads- en dorpsgebied kan worden voorzien en voor zover daarvoor een locatie groter dan 3 hectare nodig is, wordt gebruik gemaakt van grote buitenstedelijke bouwlocaties waarvan de plaats geometrisch is bepaald en verbeeld op kaart 19 in bijlage II en wordt rekening gehouden met de voor deze locaties opgenomen gegevens en criteria in bijlage X.

E

Bijlage 2 Kaarten wordt als volgt aangepast:

1. De geometrische plaatsbepaling van de provinciale vaarwegen op kaart 2 Provinciale vaarwegen, wordt gewijzigd;
2. De geometrische plaatsbepaling van de Milieuschermingsgebieden voor grondwater op kaart 5 Milieuschermingsgebieden voor grondwater, wordt gewijzigd;
3. De geometrische plaatsbepaling van de Stiltegebieden op kaart 6 Stiltegebieden, wordt gewijzigd;
4. De geometrische plaatsbepaling van het Natuurnetwerk Nederland op kaart 7 Natuurnetwerk Nederland, wordt gewijzigd;
5. De geometrische plaatsbepaling van de Bebouwingscontour 2003 binnen Schiphol 20 Ke-contour op kaart 13 Veiligheid, wordt gewijzigd;
6. De geometrische plaatsbepaling van de belangrijke weidevogelgebieden op kaart 14 Ruimtelijke kwaliteit en beschermingscategorieën, wordt gewijzigd;
7. De geometrische plaatsbepaling van de Groene buffers op kaart 14 Ruimtelijke kwaliteit en beschermingscategorieën, wordt gewijzigd;
8. De geometrische plaatsbepaling van Locaties windenergie op kaart 16 Windenergie, wordt gewijzigd;
9. De geometrische plaatsbepaling van de landgoedbiotopen op kaart 15, wordt gewijzigd;

10. De geometrische plaatsbepaling van Drinkwaterinfrastructuur wordt toegevoegd op kaart 18 Drinkwaterinfrastructuur.
11. De geometrische plaatsbepaling van Ontwikkellocaties wordt toegevoegd op kaart 19 Ontwikkellocaties.

F

Toe te voegen bijlage X GEGEVENS EN CRITERIA GROTE BUITENSTEDELIJKE BOUWLOCATIES

Gewijzigd zoals in bijlage 3

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal blad waarin deze verordening wordt geplaatst.

Den Haag, 16 juni 2021

Provinciale Staten van Zuid-Holland

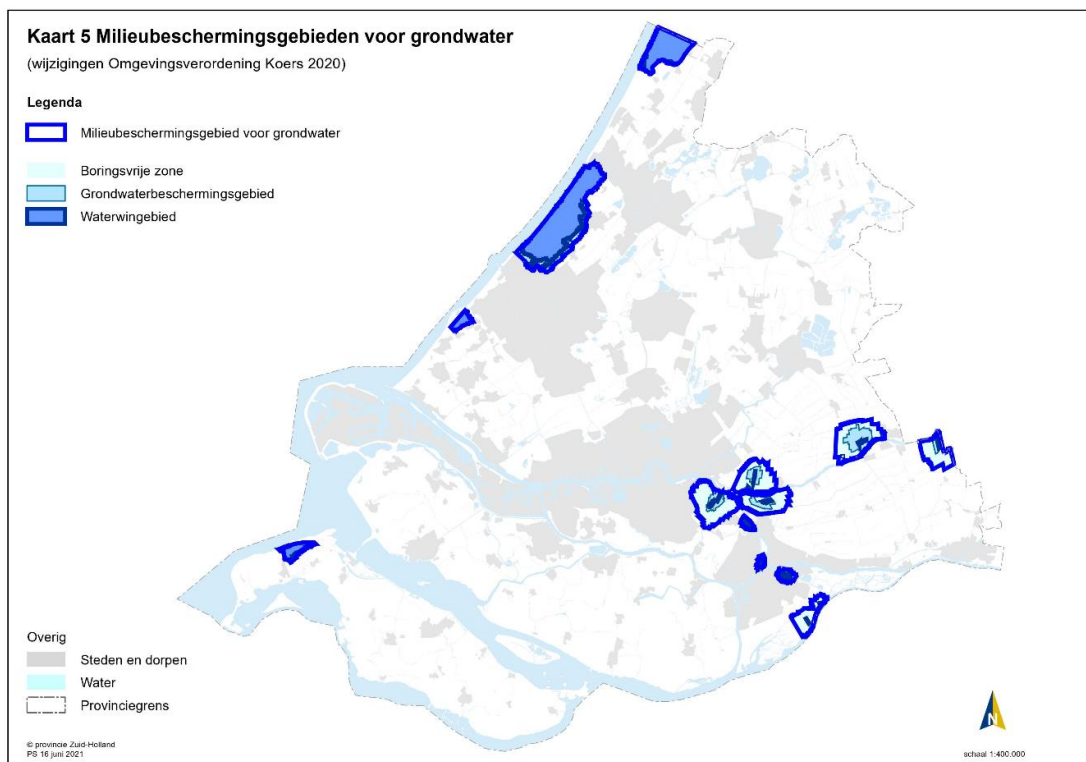
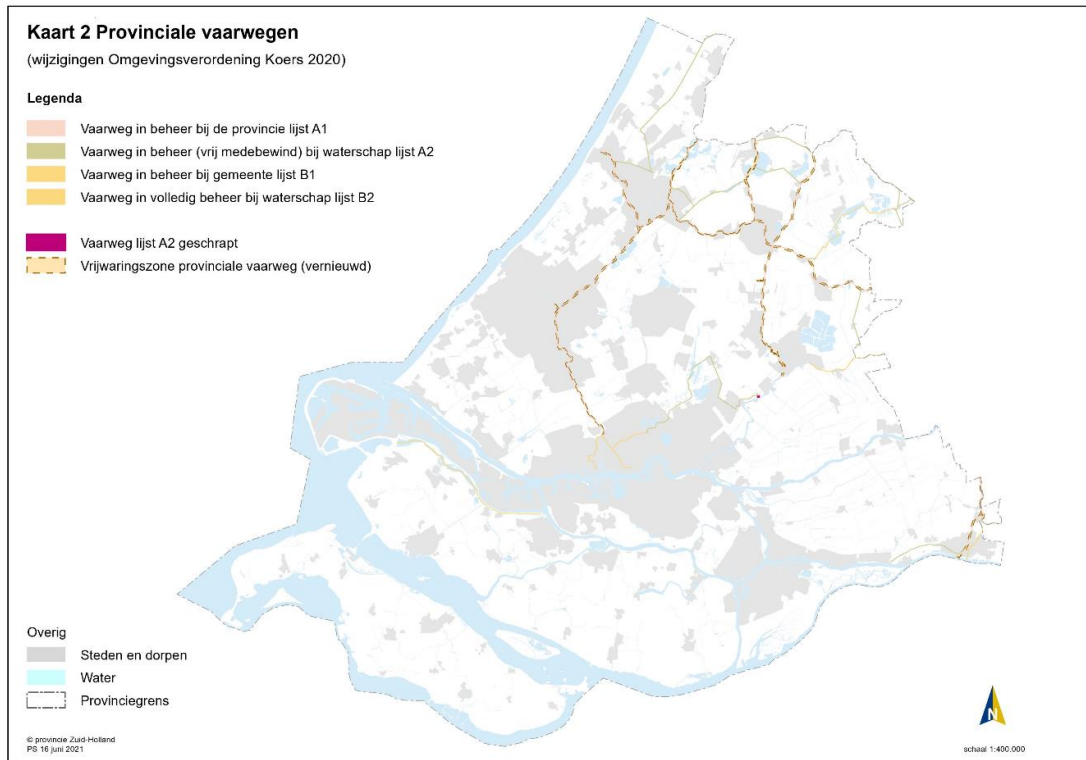
griffier

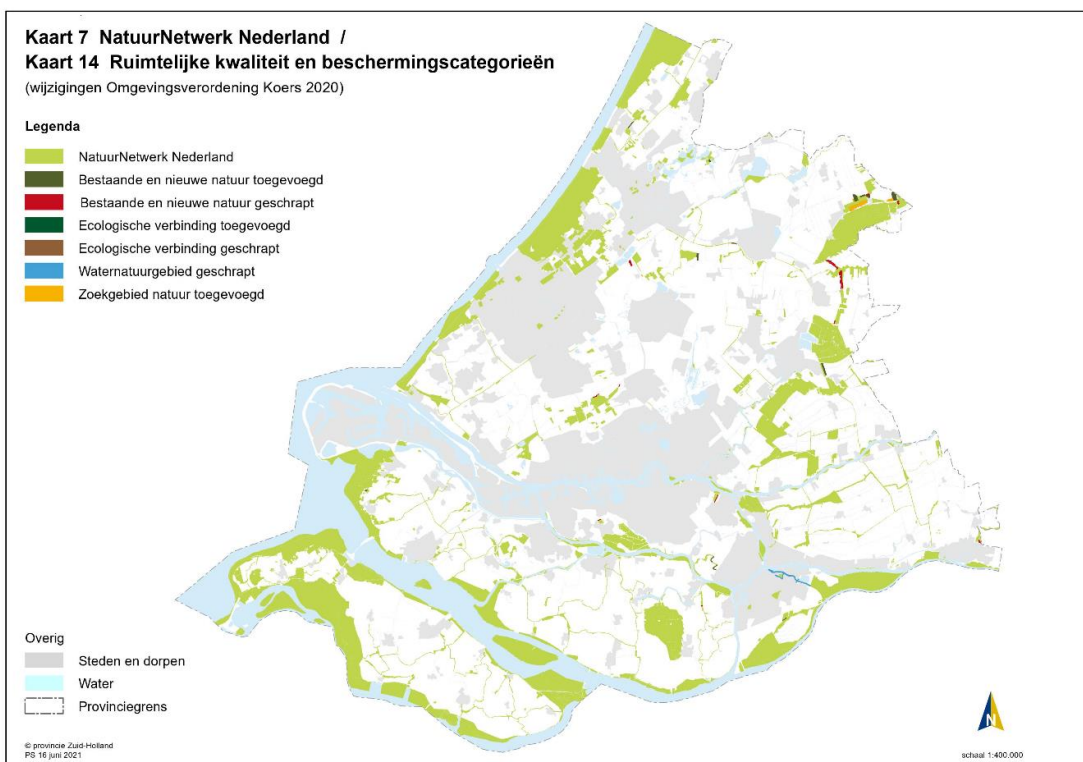
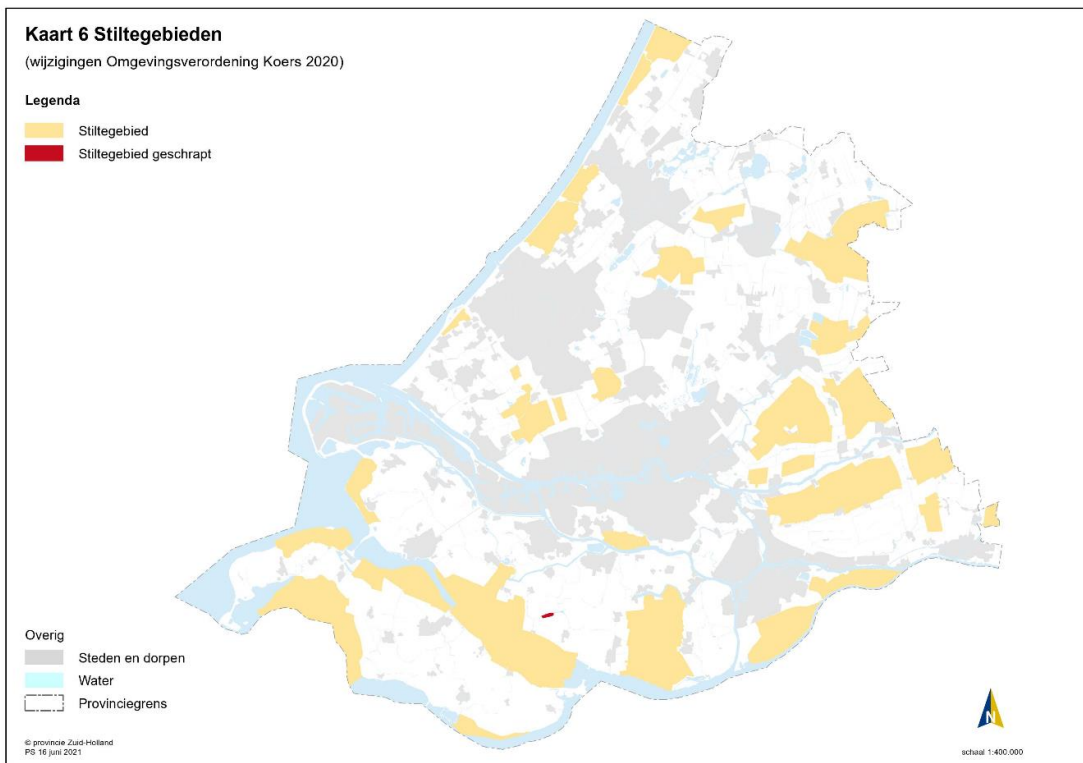
voorzitter

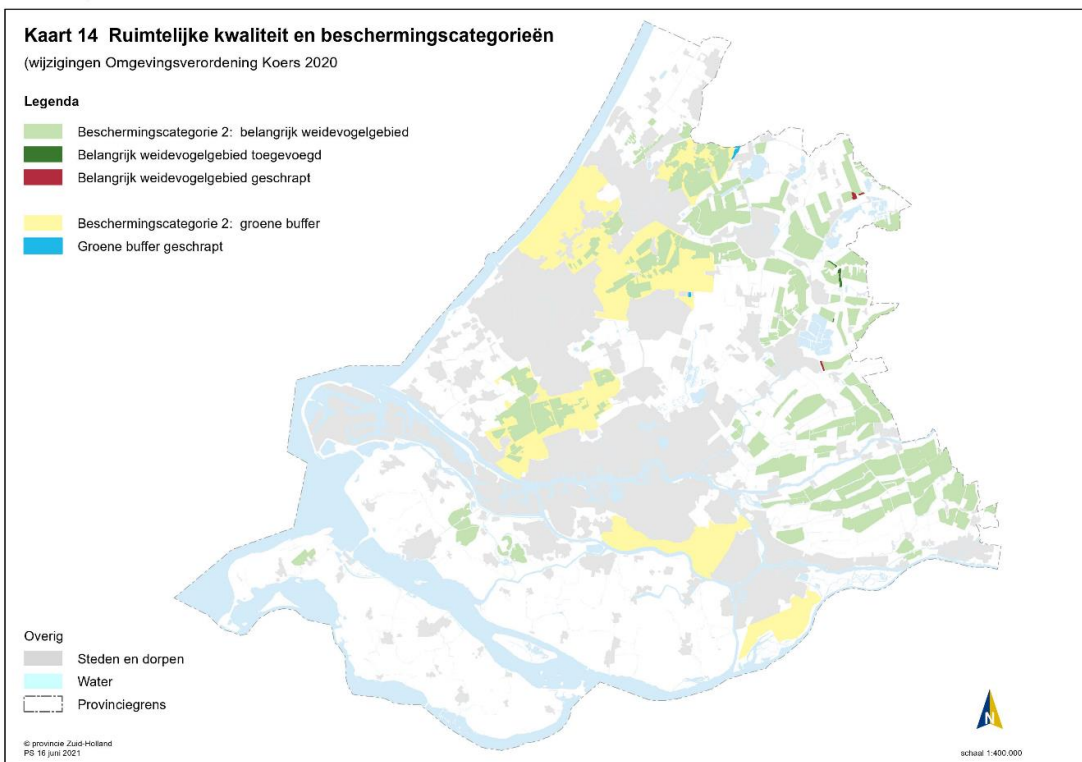
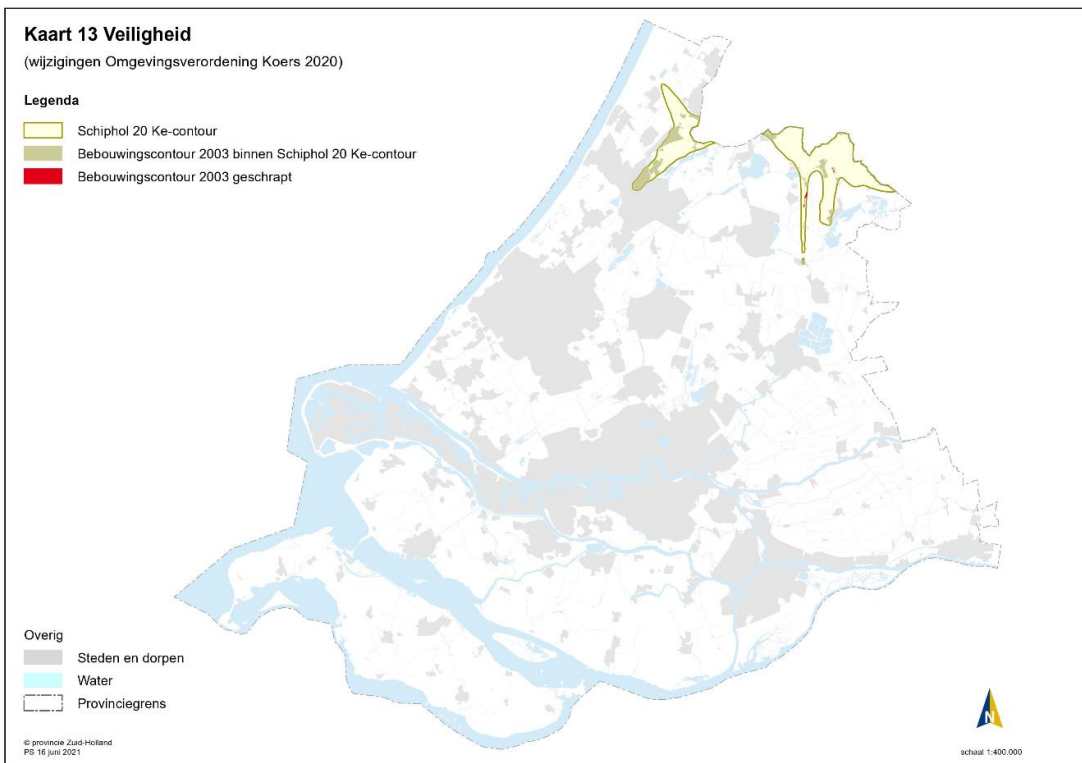
drs. E.W.K. Meurs

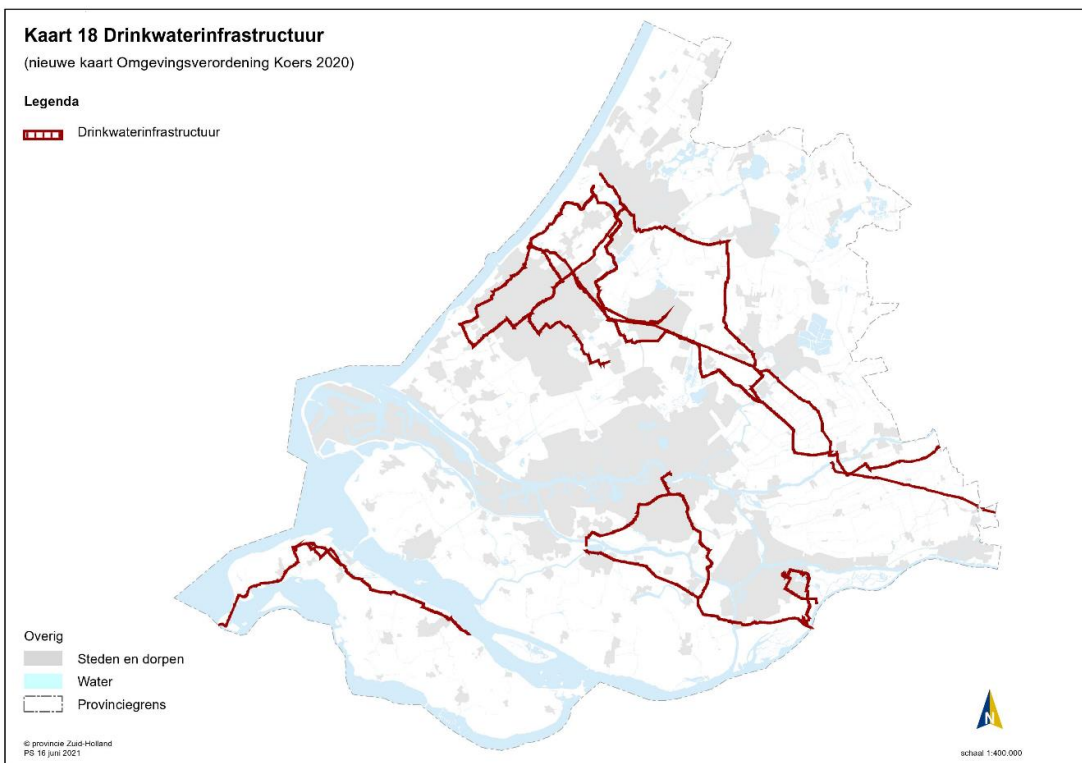
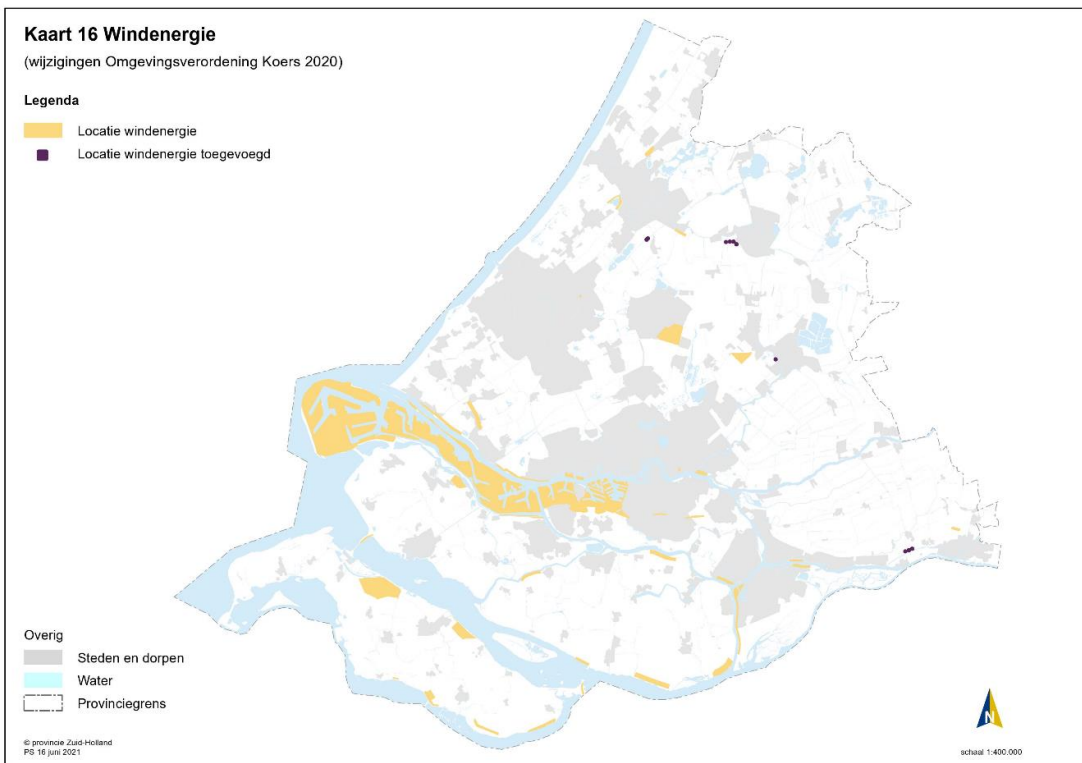
drs. J. Smit

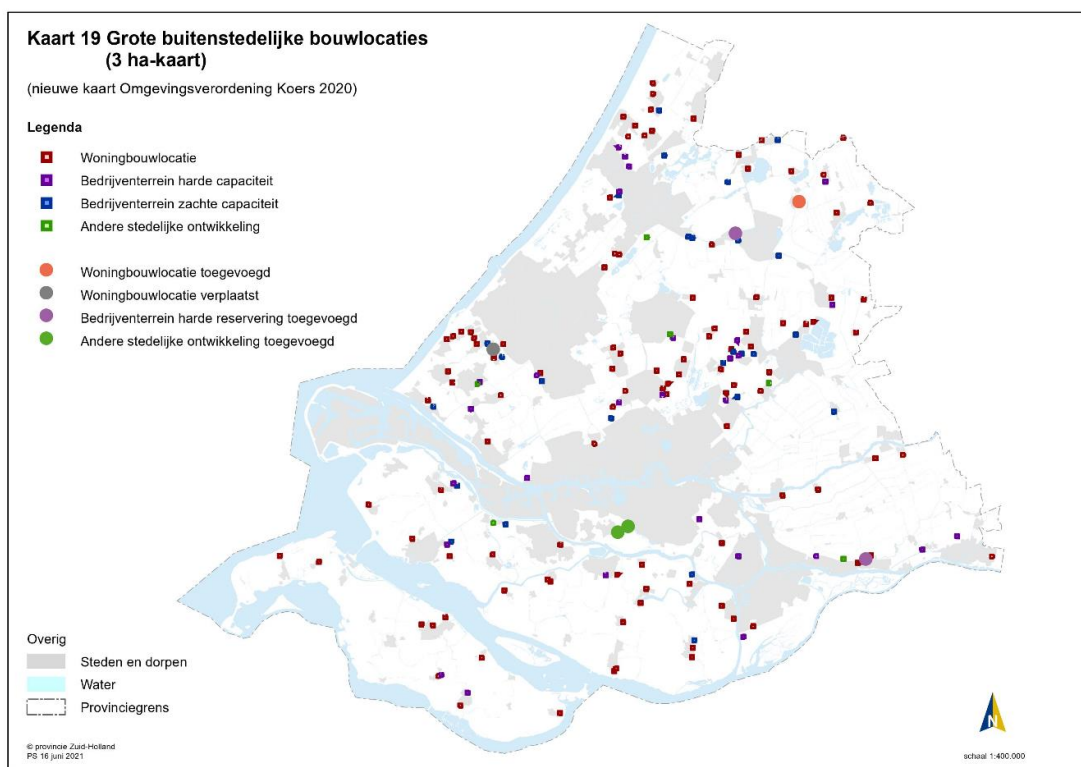
Bijlage 2 Kaartwijzigingen Omgevingsverordening

Bijlage 3 Nieuwe bijlage X GEGEVENS EN CRITERIA GROTE BUITENSTEDELIJKE BOUWLOCATIES

Tabel 1 Woningbouwlocaties				
gemeente	plaats	naam locatie	bruto opp in ha	Overige aanwijzingen
Holland Rijnland				
Alphen aan den Rijn	Benthuizen	Bentlanden II	7	
Alphen aan den Rijn	Boskoop	Torenpad-West	6	
Alphen aan den Rijn	Hazerswoude-Rijndijk	Westvaartpark	15	
Kaag en Braassem	Leimuiden	Leimuiden-West	7	
Kaag en Braassem	Roelofarendsveen	Braassemerland (Westend, Veilingvaart, Centrum, GEM en Waterrijck)	119	
Kaag en Braassem	Roelofarendsveen	Nieuwe Wetering	17	
Katwijk	Katwijk	Locatie Valkenburg	318	
Lisse	Lisse	Geestwater of Poelpolder	11	
Nieuwkoop	Langeraar	Langeraar noordwest	10	
Nieuwkoop	Nieuwkoop	Buytewech noord	17	

Nieuwkoop	Nieuwkoop	Vrouwenakker	3	
Nieuwkoop	Nieuwveen	De Verwondering of Hazeweg	21	
Nieuwkoop	Noorden	Land van Koppen	6	
Nieuwkoop	Ter Aar	Ter Aar noordoost	7	
Noordwijk	Noordwijk	Bronsgeest	27	
Noordwijk	Noordwijk	De Nes	6	
Noordwijk	Noordwijk	Offem-Zuid	27	
Noordwijk	Noordwijk	Sancta Maria	19	
Noordwijk	Noordwijkerhout	Molenweg	3	
Noordwijk	Noordwijkerhout	St. Bavo	14	
Teylingen	Voorhout	Hoogkamer	35	
Teylingen	Voorhout	Nieuw Boekhorst of Voorhout	56	
Voorschoten (en Leidschendam-Voorburg)	Voorschoten	Duivenvoordecorridor	33 (bebouwing 5)	
Voorschoten	Voorschoten	Starrenburg III	5	
Haaglanden				
Den Haag	Den Haag	Vroondaal Zuid	15	
Den Haag	Den Haag	Westmadepark	26	
Leidschendam-Voorburg (en Voorschoten)	Voorburg	Duivenvoordecorridor	33 (bebouwing 5)	
Midden-Delfland	Den Hoorn	Kreekzone	4	
Pijnacker-Nootdorp	Pijnacker	Ackerswoude / De Wig	31	
Pijnacker-Nootdorp	Pijnacker	De Scheg	11	
Pijnacker-Nootdorp	Pijnacker	Tuindershof / Keijzershof	34	
Westland	De Lier	Molensloot	27	
Westland	Kwintsheul	De Driesprong	7	
Westland	Kwintsheul	Holle Watering	16	
Westland	Monster	De Duinen	15	
Westland	Monster	Monster noord	5	
Westland	Monster	Westmade	66	
Westland	Poeldijk	Poeldijk Westhof	21	
Westland	's-Gravenzande	Poelkade / Het Nieuwe Water	29	
Westland	's-Gravenzande	Waelpark/Waelpolder	30	
Westland	Wateringen	Erasmuszone / Wippolder	23	
Regio Rotterdam				
Brielle	Brielle	Oude Goote	30	
Hellevoetsluis	Hellevoetsluis	Boomgaard / Noordwest	56	

Lansingerland	Bergschenhoek	Driehoek Oosteindseweg-Emmastraat	24	
Lansingerland	Bergschenhoek	Hoeksekade noord I	4	
Lansingerland	Bergschenhoek	Hoeksekade noord II	9	
Lansingerland	Berkel	Driehoek Berkel noord	5	
Lansingerland	Berkel	Westpolder / Bolwerk	53	
Lansingerland	Bleiswijk	De Hoefslag / Korenmolenhoek	10	
Lansingerland	Bleiswijk	Schil om Bleiswijk / Merenweg	28	
Maassluis	Maassluis	Dijkpolder / Wilgenrijk	91	
Nissewaard	Zuidland	Kreken van Nibbeland	16	
Nissewaard	Oudendoorn	De Akkerranden	6	
Nissewaard	Spijkenisse	Maaswijk Noord	10	
Ridderkerk	Rijsoord	Waalbos	4	
Rotterdam	Hoek van Holland	Buitengebied noord en oost II	47	
Rotterdam	Rotterdam	Oude Bovendijk	10	
Schiedam	Schiedam	Spaanse Polder – 's-Gravenland	3	
Westvoorne	Rockanje	De Drenkeling	22	
Drechtsteden				
Dordrecht	Dordrecht	Smitsweg	33	
Hardinxveld-Giessendam	Giessendam	De Blauwe Zoom	10	
Hardinxveld-Giessendam	Giessendam	't Oog	15	
Midden-Holland				
Bodegraven-Reeuwijk	Bodegraven	Weideveld 2	6	
Bodegraven-Reeuwijk	Driebruggen	Groendijck-Oost	3	
Bodegraven-Reeuwijk	Nieuwerbrug	De Wijde Wiericke	3	
Bodegraven-Reeuwijk	Reeuwijk	De Steupel	4	
Bodegraven-Reeuwijk	Reeuwijk-Brug	Breevaart, Oude Tol fase III	3	
Bodegraven-Reeuwijk	Reeuwijk-Dorp	Reesvelt II	4	
Gouda	Gouda	Westergouwe	144	
Waddinxveen	Waddinxveen	De Triangel	100	
Waddinxveen	Waddinxveen	Gasparel+	7	
Waddinxveen	Waddinxveen	't Suyt / Plan Nooitgedacht	11	
Zuidplas	Moerkapelle	Moerkapelle noord	28	
Zuidplas	Moerkapelle	Moerkapelle zuid	14	

Zuidplas	Moordrecht	De Brinckhorst / Moordrecht west	14	
Zuidplas	Nieuwerkerk	Esse Zoom / Groene Zoom	30	
Zuidplas	Nieuwerkerk	Nieuwerkerk noord	183	
Zuidplas	Zevenhuizen	Zevenhuizen zuid	56	
Zuidplas	Zuidplas	Rode Waterparel Westlob	53	
Alblasserwaard-Vijfheerenlanden				
Gorinchem	Gorinchem	Hoog Dalem	29	
Molenlanden	Groot-Ammers	De Boomgaard	4	
Molenlanden	Langerak	Woonleefhart	12	
Molenlanden	Nieuw-Lekkerland	Nieuw-Lekkerland Oost	8	
Molenlanden	Streefkerk	Kooikerspad	4	
Hoeksche Waard				
Hoeksche Waard	Heinenoord	Tienvoet	9	
Hoeksche Waard	Mijnsheerenland	Mijnsheerenland noord	6	
Hoeksche Waard	Puttershoek	Rustenburg	6	
Hoeksche Waard	's-Gravendeel	's-Gravendeel west	18	
Hoeksche Waard	's-Gravendeel	Tuinzicht v/h Evides	11	
Hoeksche Waard	Westmaas	Westmaas oost	6	
Hoeksche Waard	Klaaswaal	De Bonger III	7	
Hoeksche Waard	Numansdorp	Torensteepolder fase 1a	20	
Hoeksche Waard	Numansdorp	Torensteepolder fase 1b en 1c	10	
Hoeksche Waard	Goudswaard	Locatie Westdijk	6	
Hoeksche Waard	Nieuw-Beijerland	Nieuw-Beijerland zuid	10	
Hoeksche Waard	Nieuw-Beijerland	Wetten/Schunselaar	7	
Hoeksche Waard	Oud-Beijerland	Stougjesdijk oost	38	
Hoeksche Waard	Strijen	Kleine Loo fase 1-5	6	
Hoeksche Waard	Strijen	Sportlaan	3	
Goeree-Overflakkee				
Goeree-Overflakkee	-	De Nieuwe Marke	-	
Goeree-Overflakkee	Goedereede	Onbekend	9	
Goeree-Overflakkee	Nieuwe Tonge	Nieuwe Tonge	9	
Goeree-Overflakkee	Ooltgensplaat	Onbekend	6	
Goeree-Overflakkee	Ouddorp	Ouddorp Bad	6	
Goeree-Overflakkee	Oude-Tonge	Oude Tonge	11	
Goeree-Overflakkee	Sommelsdijk	Everdinapolder	5	
Goeree-Overflakkee	Middelharnis	uitbreiding Westplaat/ 2 ^e haven	35	

Goeree-Overflakkee	Stad aan 't Haringvliet	Onbekend	6	
Bruto opp in ha: Oppervlakte van het als woningbouwlocatie aangeduide gebied in een bestemmingsplan of ander ruimtelijk plan, inclusief de daarbij behorende voorzieningen, infrastructuur, groen en water. De aanduiding kan deels ook bestaand stads- en dorpsgebied betreffen.				

Tabel 2 Bedrijventerreinen zachte capaciteit				
gemeente	plaats	naam terrein	uitgeefbaar opp in ha	Overige aanwijzingen
Holland Rijnland				
Alphen aan den Rijn	Alphen aan den Rijn	Steekterpoort II	15	
Alphen aan den Rijn	Groenendijk	Groenendijk oost	9	
Alphen aan den Rijn	Hazerswoude-Rijndijk	Prinsenschouw	10	
Alphen aan den Rijn	Koudekerk aan den Rijn	Uitbreiding Hoogewaard	4	
Kaag en Braassem	Leimuiden	Drechthoek II	8	
Kaag en Braassem	Roelofarendsveen	Veenderveld 2	29	
Katwijk	Valkenburg	Werkpark Valkenburg	15	
Noordwijk	Noordwijkerhout	's-Gravendam oost	15	
Zoeterwoude	Zoeterwoude	Groenendijk west	7	
Teylingen	Warmond	Greenib	4	
Haaglanden				
Midden-Delfland	Den Hoorn	Hoopolder-Kerkpolder	12	
Westland	Kwintsheul	Bovendijk	5	
Westland	Poeldijk	ABC Westland, uitbreiding	12	
Regio Rotterdam				
Brielle	Vierpolders	Seggelant 3	20	
Hellevoetsluis	Hellevoetsluis	Kickersbloem 3 (4 ^e kwadrant)	17	
Nissewaard	Geervliet	Geervliet oost (Bernissester)	40	
Rotterdam	Hoek van Holland	Haak-Kulkweg (waterweg noord)	30	
Rotterdam	Rotterdam	Science en Business Park	80	
Drechtsteden				

Hardinxveld-Giessendam	Hardinxveld	't Oog	6	
Midden-Holland				
Bodegraven-Reeuwijk	Reeuwijk-Brug	Zoutman west	9	
Krimpenerwaard	Stolwijk	Zuidelijke Entree	3	
Waddinxveen	Waddinxveen	Logistiek Park A12 (2 ^e fase)	6	
Waddinxveen	Waddinxveen	Milieupark A12 noord	30	
Waddinxveen	Waddinxveen	Triangel	4	
Zuidplas	Nieuwerkerk aan den IJssel	A20 noord en zuid	41	
Zuidplas	Zevenhuizen	Knibbelweg oost	23	
Alblasserwaard-Vijfheerenlanden				
Hoeksche Waard				
Hoeksche Waard	Puttershoek	Vloevelden Suikerunie	23	
Hoeksche Waard	Strijen	Verlengde Edisonlaan	4	
Goeree-Overflakkee				

Tabel 3 Bedrijventerreinen harde capaciteit				
gemeente	plaats	naam terrein	uitgeefbaar opp in ha	Overige aanwijzingen
Holland Rijnland				
Nieuwkoop	Nieuwveen	Schoterhoek II	7	
Noordwijk	Noordwijk	's-Gravendijck	3-5	
Katwijk	Rijnsburg	Klei-Oost-Zuid	15	
Katwijk	Rijnsburg	Vinkenwegzone	4-6	
Haaglanden				
Midden-Delfland	Den Hoorn	Harnaspolder	39	
Westland	Maasdijk	Honderland fase 2	35	
Westland	Naaldwijk	Trade Park Westland Mars	11	
Regio Rotterdam				
Hellevoetsluis	Hellevoetsluis	Kickersbloem 3	54	
Lansingerland	Bergschenhoek	Leeuwenhoekweg	5	
Lansingerland	Berkel	Oudeland	53	
Lansingerland	Bleiswijk	Bedrijventerrein Bleizo / Hoefweg zuid	35	
Ridderkerk	Ridderkerk	Nieuw Reijerwaard	95	
Brielle	Brielle	Seggelant 2	5	
Vlaardingen	Vlaardingen	De Vergulde Hand west	15	
Drechtsteden				
Dordrecht	Dordrecht	Dordtse Kil IV	65	
Hardinxveld-Giessendam	Hardinxveld	't Oog	4	
Hendrik Ido Ambacht	Hendrik Ido Ambacht	Ambachtse Zoom	15	
Sliedrecht	Sliedrecht	De Driehoek	7	

Midden-Holland				
Bodegraven-Reeuwijk	Bodegraven	Groote Wetering II	5	
Waddinxveen	Waddinxveen	Businesspark Vredenburg	7	
Waddinxveen	Waddinxveen	Logistiek Park A12 (1 ^e fase)	15	
Zuidplas	Nieuwerkerk aan den IJssel	Hooge Veenen III, fase 2	3	
Zuidplas	Zevenhuizen	Plantagekwadrant (Het Nieuwe Midden)	20	
Alblasserwaard-Vijfheerenlanden				
Molenlanden	Schelluinen	Schelluinen west	12	
Gorinchem	Gorinchem	Groote Haar (Gorinchem noord)	37	
Hoeksche Waard				
Hoeksche Waard	Oud-Beijerland	De Hoogerwerf Oost	8	
Goeree-Overflakkee				
Goeree-Overflakkee	Nieuwe Tonge	De Tram uitbreiding	5	
Goeree-Overflakkee	Oude-Tonge	Bedrijvenpark Oostflakkee	20	

Tabel 4 Andere stedelijke ontwikkelingen				
gemeente	plaats	naam terrein	uitgeefbaar opp in ha	Overige aanwijzingen
Drechtsteden				
Sliedrecht	Sliedrecht	Recreatief Knooppunt Sliedrecht	20	
Haaglanden				
Westland	Honselersdijk	Horti Campus	20	
Holland Rijnland				
Leiden	Leiden	Volkstuinen Oostvlietpolder	3	
Regio Rotterdam				
Albrandswaard	Rhoon	Poort van Buitenland	6	
Albrandswaard	Rhoon	Sportvelden Rand van Rhoon	10	
Lansingerland	Bleiswijk	Bleizo ontwikkeling stationsgebied	10	
Nissewaard	Heenvliet / Geervliet	Sportvelden Bernisse Noord	7	
Regio Midden-Holland				
Zuidplas	Moordrecht	Sportvelden Moordrecht	4	